

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Șezători nefrancați nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Angenfeld & Emerie Les-
 ner, Heinrich Bohalek, A. Op-
 penh. Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licitățile mai dese după tariful
 și învoială. — **EROLAME** pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenumeră la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 145.

Brașov, Duminică 2 (15) Iulie

1906.

NOU ABONAMENT

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Cu 1 Iulie st. v. 1906

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corône, pe șese luni 12 corône, pe trei luni 6 corône, pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Cânt de sirenă „patriotică“.

Diarul „Magyarország“, care scim că se numără între organele extreme ale coaliției, și în cestiunea naționalităților ține isonul imperialiștilor dela organul lui Apponyi, paradază astăzi la loc mai de frunte cu un articol tradus și reprodus din diarul slovac dela Budapesta „Slovenské Noviny“, căruia îi face cinstea de a' l numi diar cotidian patriotic. Acest articol se ocupă de cestiunea învățării limbei maghiare și de poziția ce o iau față cu ea deputații naționaliști. O temă destul de interesantă și actuală, decă vom admite, că afacerea abuzurilor comise la alegeri nu mai poate predomina mult timp singură interesul publicului poliglot al țării.

Fôia amintită slovacă, vrând să fie patriotică și să placă lui „Magyarország“, firesce că stă pe baza principului despotie al guvernelor unguresci: că cunoscerea „limbei statului“ este alfa și omega a tuturor problemelor și datorilor, ce revin statului și popôrelor ce-l alcătuiesc. Stând

pe acest teren, diarul slovac ajunge la concluziunea, că cestiunea naționalităților va fi luată dela ordinea țilei din momentul, când deputații naționaliști vor înceta de a mai fi preocupați față cu învățarea „limbei oficiale a statului“, adecă a limbei maghiare. Eță ce țice între altele „Slovenské Noviny“:

„Cu ocaziunea desbaterei adresei mai toți vorbitorii naționaliști an excepționat învățarea limbei statului. Cum și unde se învețe însă viitorul cetățean limba oficială a statului, decă școla nu-i va oferi ocaziune? Unde au învățat deputații naționaliști limba maghiară? În școlă. Și decă n'ar fi învățat unguresce, n'ar pute nici măcar conferi unii cu alții (înțelege aici Românii cu Slavii și cu Sârbii) și cu atât mai puțin ar pute să figureze în viața publică.“

Cel ce a scris articolul din fôia slovacă n'a inventat de sigur nici el pravul de pușcă. Vorba Românului: că acêsta o scie și calul morarului. Se poate calcula la sigur, că decă în atâtea decii de ani ar pute învăța toți cetățenii acestui stat unguresce, ca fie-care dintre ei să pôtă ajunge, decă nu deputat, cel puțin servitor la chestura camerei, atunci n'ar mai trebui să ne batem nici unul capul cu greaua problemă a resolvării cestiunei limbilor conform postulatu-lui dreptății, libertății și a veacului civilizat. Atunci s'ar simți toți mulțumiți de a face carieră, de a înainta și de a se îmbogăți — decă se pôte să fie părăsit cu totul drumul la America — cu limba „oficială a statului“ și n'ar mai fi lipsă de școle speciale românesce și de drept de limbă național pentru Români.

Dér lucrul nu merge așa neted, cum își inchipuesc patrioții dela „Slovenské Noviny“, fôie, la care a colaborat mai înainte — decă nu ne înșelăm — și deputatul naționalist Hodza, dér care fôie acum a devenit, cum vedem, mare antagonistă a deputaților naționaliști. Când s'a intro-

duș limba statului prin ș-ul 1 al legei naționalităților, singurul paragraf, care s'a observat și se observă peste măsură și peste limitele trase de aceeași lege, supremației noștri au urmărit tot scopul, de care vorbește fôia slovacă.

Decă după treișeci și mai bine de ani, în mânia tuturor legilor și a măsurilor de maghiarisare, n'au putut să atingă încă nici pe departe ținta lor, cauza este a se căuta nu în lipsa de energie din parte-le său în lipsa de atențiune din partea naționalităților, ci în imposibilitatea materială și morală de a-se realiza o astfel de utopie, căci utopie este și rămâne pretensiunea, ca tot natul să învețe unguresce și să se îndoape cu cultură unghurescă, indiferent decă s'ar îndoi său s'ar întrei chiar numărul acelor deputuți nemaghiari, cari se pot fâli cu retorica lor unghurescă.

Unul din deputații naționaliști a vorbit, spre marea nemulțumire a celor din coaliție, despre insuficiența puterei de asimilare a rassei maghiare. Nu cercetăm mai departe, ci ajunge să constatăm, că în timpul acesta de asuprire, ce l'a străbătut poporul român, conșciența lui națională a crescut și s'a întărit.

Decă există un pericol, el există pentru proletariatul nostru intelectual. De popor nu ne temem nici aș, nici peste o sută de ani. Bine ar face decii în tot casul amintita fôie „patriotică“ din Budapesta, decă și-ar păstra înțelepciunea pentru sine și ar renunța de a mai da sfături de aceste absurde și imorale deputaților naționaliști.

Solemnitatea Incheierii anului școlar la gimnaziul român din Brașov.

Discursul rostit de d-l director al gimnaziului Virgil Onișiu.

În ziua de încheiere a anului școlar prezent mă cuget la bucuria curată a numeroșilor părinți, cari s'au intrunit aci, pentru-ca să ia cunoscință despre sporul mul-

țămitor după un an de muncă școlară a fiilor lor iubiți.

Bucuria acêsta curată a părinților binecuvântați de Dumneșeu cu fii harnici, cinstiți și ascultători, se repetază an de an și este cea mai înaltă mulțămire sufletescă pentru ei.

Dar »post equitem sedet atra cura«.

Cu cât bucuria se repetă mai mult, cu cât anii petrecuți la școlele noastre se înmulțesc, cu atât ea începe să se amestece cu o grije mare, care creșce din an în an înainte. Este grija pentru viitor, grija țilei de mâne, a țilei, care urmază după săvîrșirea studiilor în școlele medii.

Școlarul din școlele medii, chiar decă a și dat examenul de maturitate, încă nu este nimic, el nu e gata pentru de a intra în lupta vieții, el nu e pregătit a-și crea îndată o existență potrivită. El este un răsad tânăr, pe care scotându-l din solul unde a crescut până acum, trebuie să-l treci într'alt sol, tot provizor, ca să creșcă și să se întărească pentru viață și abia după un nou soroc o să-l veți așezat la locul său în grădina vieții, aducând rôdele sale.

Ce o să mă fac cu băiatul?

Eță marea întrebare ce și-o fac părinții, durere, de obicei în momentele din urmă.

Și întrebarea acêsta și-o fac mulți dintre părinți deja după 4 său 6 ani de studii la gimnaziu, după-ce fie mijlôcele, fie intelectualitatea fiilor lor nu le permit a o mai amâna cu 2—4 ani mai târziu, dér și-o fac și părinții, ai căror fii au mântuit cursul de 8 ani al gimnaziului și acum nu sciu încotro să apuce.

O întrebare mare, grea și foarte delicată. Considerațiunii fără sêmă: la fizicul, psihicul, la moralul, la aplecările elevului la situația materială a părinților, la timpul și cheltuelile împreunate cu diverse ramuri de studii superioare, la restabilirea actuală a diferitelor cariere etc. etc. trebuie ținute în vedere, dacă e să nu se facă un pas pripit și decii desastruos în consecvențe. Eță de ce este așa de greu a da cuiva un sfat hotărît la acêsta întrebare.

De aceea nici nu pot eu intra în cazuri speciale. Ci voi să rămân în generalitate, din cari părinții inteligenți, luând în

SOILETONUL GAZ. TRANS.

Concertul Corfescu în Deva.

Reporterii de comun grăbesc în timp de 24 ore a-și face referadele lor pentru-ca tema să nu piardă din actualitate. Când cineva nu este însă reporter, ci numai om care scie gusta din plin frumosul, atunci lasă întâiu ca să-i trecă prin suflet și a miiia ôră o întregă simfonie de tonuri auzite, după aceea va scrie.

Altcum, prestațiunile de artă rămân tot-deuna actuale pentru cunoscători. Și astăzi ne interesază să scim în ce chip a cântat Malibran, cum a interpretat Iulia Grisi și Lablache; cum a jucat Ristori dramele lui Alfieri, și Rachel pe ale lui Racine.

Cei din Deva cunosc pe d-l Corfescu încă din tómnă trecută. La concertul dat în 28 Iunie a. c.) sciau decii ce să aștepte. Pu-

blicul a grăbit fără deosebire de naționalitate în sala de concert. Intonez fără deosebire de naționalitate, căci în Deva inteligența română e puțină, ér poporul nu se însufleșcesc de »Carmen« și »Tannhäuser«. Un concert pur românesc prin orașele mai mici ardelenesce e aproape imposibil, căci atunci ar trebui cu toții, popor și inteligență să vină. Ér acest lucru nu se întâmplă decă atunci, când se face teatru de diletanți, său concerte cu corurile locale împreunate cu dans, atunci vin și din jur ca se danseze și să ajutore scopul în al cărui folos s'a dat teatrul său concertul.

D-l Corfescu însă nu aranjază baluri după concert. Arta? Cine are așa dragoste adencă de artă ca să mERGă de dragul ei? Ce cântă? Nemțesci, franțuzesci, italienesci. Gustul publicului nostru nu este încă format. Nu este format încă nici a celui unguresc, deși situația unghurilor a fost tótă în favorul lor. Noi nu suntem Italia unde fie-care flacău să fluere pe stradă partii din opere.

De aceea d-l Corfescu ia doine în programul său, ér acestea întră în gustul tuturor Românilor, pricepători și nepricepători. Tot cei dintăiu se estiază mai

mult, căci doina după gustarea muzicii clasice este atăta, cât a eși dintr'o pomposă grădină de flori cultivată de un grădinar măestru, cu fântâni săritore, grote și statui, si să urci la munte în sus unde tôte sunt așa cum le-a făcut natura. Prima te încântă îți răpesc simțurile, ér aerul de munte îți dă vigôre trupului și sufletului.

Astfel și d-l Corfescu, după creațiunile lui Wagner, Meyerbeer, Bizet, ne-a cântat doina »Ciobanul din Ardeal« de Iacob Mureșianu și ni-s'a umplut inima de dor și jale. Imi pusei evantaliul la ochi, căci simțeam lacrimi curgând. De ce nu-i plină sala de Români, și pentru acêsta unică doină ar fi meritat ca să vină mulți. Mă gândeam cu mândrie la compositorul »Mănăstirei de Argeș« și-mi diceam: O Dómnne, dă să pună temelie la opera românescă. Nemții țic despre Weber că e cel mai german compositor fără să vatăme pe un Haydn, un Mozart și Beethoven. Și eu m'am gândit că d-l Iacob Mureșianu va fi cel mai românesc compositor fără a detrage din meritul celor vrednici.

Nu fac recenziune urmând programul număr de număr, ci relevz punctele principale cântate cu multă artă.

După »Am Meer« de Schubert, pre-dat cu un pianissim rar la un bariton, care ici-colea se ridică ca valul mării spre a ne da icôna poesiei lui Heine — a cântat balada din Africana, deșteptând tôte senzațiile fiorose pe cari Meyerbeer așa bine le scie escita.

Vocea d-lui Corfescu e voluminôasă și puternică, frasăză corect și are nuanțări fine; se vede că e cântăreț, de scenă și că face un studiu aprofundat din tot ce cântă. Este rezultatul școlei directorului de musică Ștefănescu din Bucuresci despre carele d-sa vorbește în terminii elogiôși și plini de grațitudine.

Dér apoi cu toreadorul din »Carmen« ajunse culmea. Furtunatic să deslănțue temperamentul viu de spaniol — totuși fără exagerare, fără a trece marginea bunului gust artistic.

Mă credeam transportată la Berlin și Paris, unde auidsem aceste opere. Cineva a dis că e bun cântăreț de provincie, eu țic, că e bun cântăreț de oraș, de scene mari. Aptitudinea-i artistică îl îndreptășcesc la acêsta.

Apoi a cântat aria Luceafărului din Tannhäuser, frumos, dér după a mea părere, *Bel canto italian* și francez rămâne forța d-sale. Aici e domeniul său.

*) Din cauza imbulzelei materiei în septemăna acêsta n'am putut publica până aș recenziunea de mai sus, deși sosise puțin întârziată. — Red.

combinațiune situația lor particulară și cazul concret, își vor pute face singuri concluziile pentru sine.

Mă întreb înainte de toate, care este practica cea mai lătită a părinților școlărilor noștri? Și la răspunsul ce-l voiți da, nu mă voi întemeia pe datele foarte greșite, ce ni se dau de elevii noștri absolvenți, cari — în privința carierei lor viitoare — ne comunică *datorințele* lor, nu *faptul* carierei alose. Că aproape 50% din aceste dorințe nu se împlinesc, este notoric. Mă voi întemeia deci pe experiențele mele, pe fapte în deobște cunoscute și în afară de orî-ce discuție.

Până bine de curînd se puteau distinge la noi 4 *rîstimpuri*, în cari se impunea părinților întrebarea, că — ieșind fiul lor din școlile medii — ce să se facă cu el?

Primul era, când — din lipsă de calități suficiente intelectuale — fiul era nevoit a eși din școlă înainte de ce ar fi putut absolva măcar cele 4 clase de jos ale gimnasiului.

În acest caz părinții — decă erau economi de la sate — sau cercau la Sibiu să-l dea la pedagogie, ca să facă din el învățător — sau decă acesta nu succedea, îl țineau acasă la cornoale plugului. Er părinții orășeni îl dădeau ucenic la vre-o meserie s'au în vr'o *prăvălie*.

Rîstimpul al doilea era la absolvarea clasei a IV-a gimnasiale. Aceștia mergeau în mare majoritate la pedagogie, er cățiva în școlă militară de cadeți. Cei de acest grad se considerau de obicei de prea învățați pentru vr'o meserie s'au pentru negoț.

Al treilea era la absolvarea cu succes a clasei a VI-a gimnasiale. Dintre aceștia se recrutau mai cu s'ema elevii de teologie în Sibiu și elevii de farmacie, cari emigrău în masse mari dela noi în România.

În sfîrșit *rîndul ultim* erau absolvenții celor 8 clase, dintre cari 1/4 parte mergea la teologie, 1/4 parte se aplica la administrația comunală, er restul se împărția la studii superioare universitare în diferite ramuri.

Așa fuse la noi până nu de mult.

Ađi situația s'a agravat. Condițiile de primire atăt la pedagogie, căt și la teologie s'au înăspriț. Căci ađi la pedagogie nu te mai primesce decă nu ai absolvat clasa a IV-a gimnasiale, er la teologie un elev cu 6 clase nu mai are ce căuta. Clericii noștri sunt ađi toți absolvenți de 8 clase și maturizanți.

Din această iconă reiese, cred destul de clar, căt de strămt și căt de unilateral este terenul, pe care se mișcă aproape totalitatea părinților la noi, atuncî când e vorba de a alege cariera viitoare a fiilor lor.

Să luăm rînd pe rînd cele 4 casuri, în cari se impune părinților chestiunea de a alege o carieră pentru fiil lor.

1. Pentru băieții cari nu sunt capa-

bilii a face cursul complet al primelor 4 clase de școlă medii, ađi nu exista alte alternative decăt, s'au a rămănea acasă la cornoale plugului, s'au a intra ca ucenic la un meșteșug de rînd, în casuri mai rare la negoț. Aci nu e cu greu a se face o alegere potrivită. Treccm decî mai de parte.

2. Ce să facă elevul absolvent de 4 clase gimnasiale s'au reale, decă fie în lipsă de capacitate, fie în lipsă de mijloce nu-și mai pôte continua studiile de școlă medii?

Luăm pe cei lipsiți de capacitate, — întâi.

Și aci trebuie să combatem părerea greșită a tuturor părinților, cari nuse îndură să-și dea fiul lor absolvent de 4 clase gimn., d'ur incapabil pentru studii superioare științifice, — la vr'o meserie ca ucenic. Li-se pare copilul prea învățat și prea mare pentru a-l face ucenic. O mare rățăcire acēsta, de care trebuie să ne scăpăm.

Tin'urul de 14—16 ani este fizicește în etatea cea mai potrivită pentru a intra în greutățile muncii unui meșteșug și astfel este asigurat contra consecvențelor de b'olă, la care sunt expuși fitorii noștri meseriași, cari sunt crescuți în mare parte din ucenici copii debili, nevrăstnici și r'eu tractați. Chiar tratamentul proverbial de mașter — al ucenicilor de meserii — dela sine s'ar îmbuna, decă majoritatea ucenicilor s'ar constitui din tineri de 14—17 ani, cu ore-care conștiință de sine, decăt din copii inconșienți și timizi în vrăstă de 12—13 ani.

D'ur aci este a se considera și partea intelectuală.

(Va urma)

Din dieta ungară.

Discursul ministrului președinte Wekerle.

În ședința de Mercuri 10 Iulie, a camerei ungare, după încheierea desbaterilor asupra adresei, a luat cuv'ntul ministrul președinte Wekerle spre a r'espunde la cele expuse de diferiți oratori în cursul desbaterii și a preciza punctul de vedere al guvernului.

Ministrul președinte Wekerle, care a luat cuv'ntul după oratorul naționalist Dr. Maniu, accentuă din capul locului că programul guvernului are un caracter de tranziție, din care causă nu este destul de detaliat.

D-l Maniu d. e. a criticat, că nu am precizat nimic în privința *impositului progresiv* și a *minimumului de existență*, mai de parte ce n'am luat de loc în considerațiune ușurarea sarcinilor straturilor inferioare ale poporului.

D. Wekerle cită expunerile sale prezentate încă la 1893 din cari ar resulta, că el s'a gândit și la chestiunile acestea.

După ce ministrul președinte r'espunde la cele invocate de deputatul Veres în privința art. XX din 1848, și a serviciului de 2 ani, se ocupă de adresa prezentată de deputații naționaliști și d'ice:

Nu înzadar d-l Makray f'u numit într'o carte apărută în Weimar, mandatarul lui Schuhmann, carele va duce la îndeplinire și perfecțiune ceea-ce începuse măstrul german.

D-l Corfescu a fost în turneu însoțit de soția sa. O ființă tinerică, cu o voce de sopran liric, fără pretenții artistice, care acum învață canto. Dă sotului său respirație cântând drăguț câte-va cânturi romănesci icî coala câte-un duo.

Acum ar trebui să amintesc ceva, și stau ca cel ce vrea să-și bage m'na în foc!

E vorba, că d-lui Corfescu i-s'a făcut imputare că a cântat și cântări unguresci. Un domn din un orașel vecin l'a amenințat chiar, că va face d'nsul, ca Corfescu să nu mai p'otă concerta printre Români din Ardeal. Ore e bună astă procedură atunci, când noi Români nu putem sprijini un artist în de așa, ca să nu aibă nevoie și de *public străin*? Er dintre Unguri — ca și la noi — nu toți înțeleg musica clasică. Pentru aceea c'antă și ceva unguresce (înv'țat textul pe dinafară, căci d-sa nu înțelege o iotă unguresce). Un artist nu-și p'otă permite luxul unui diletant. Acesta c'antă din sport și pentru scopuri filantropice, artistul c'antă pentru p'ane.

Agatha Bărsescu a jucat ani de-arîn-

»Să-mi dați voie d-lor, să mă ocup cu adresa prezentată de domni deputați din partea așa numitului partid naționalist. Voiți fi nevoit a mă ocupa în detalii cu pl'ngerile, ce s'au exprimat aici, că c'utare solgăbirău ar fi procedat așa, celălalt așa. D'ur să mă iertați, eu nu pot admite că aceste pl'ngeri ar fi justificate, cel puțin nu în întregime, și apoi socot că sunt lucruri prea neînsemnate, pentru-ca să fie expuse aici, d'ur legile n'ostre ofer garanție suficientă, pentru-ca asemenea pl'ngeri să fie remediate la forurile competente. Numai despre d-l deputat Polit pot recunoșce că a tratat chestiunea din punct de vedere mai înalt; regret însă, că tocmai în privința acestui punct de vedere mai înalt — față cu d'nsul trebuie să mă pun în opoziția cea mai diametrală.

Domnilor deputați! D-v'ostre ați fost întâmpinați din partea acestui guvern — mă adresez d-lor deputați naționaliști — ați fost întâmpinați cu at'ata prevenire (*O voce din st'anga: Ca nici odată*)... cum — nu îndrăznesc a d'ice nici odată — d'ur în anii din urmă n'ați fost întâmpinați (*Sgomot*). Față cu această prevenire d-v'ostre ați r'espuns într'un ton care nu are loc în acest parlament. Acesta este, d-lor, tonul invectivelor și amenințărilor (*Adev'urat! Așa este! Sgomot pe băncile d'nd'eret ale centrului. Al. Vaida face o întreprupere*).

Tocmai d-l care făc'u întrepruperea, d-l Al. Vaida, s'a pus pe punctul amenințărilor (*Așa este! Contra d'iceri la naționaliști*). Declar din capul locului, că din considerațiuni mai înalte de stat, eu nici odată nu voi micșora capabilitatea s'au destoinicia unei rase (*Aprobări*), fiind-că socot, că puterea națiunii și statului nostru în întregimea ei nu p'otă decăt să se mănteze prin colaborarea calităților distinse ale cetățenilor nemaghiari (*Aprobări*).

D-l deputat însă ce a făcut? A reproșat rasei maghiare că nu se manifestă ca conducătoare în literatură și economie, că nu suntem chemați a conduce cu institutele financiare, er în ce privesce societatea lor, ea este superioară celei a n'ostre. Acesta este o greșală mare, căci pe terenul social ar trebui să ne unim. Încă și mai mult. El ni-a tras la îndoială superioritatea politică și a luat asupra-și chiar rolul agentului provocator. (*Vii aprobări*), căt timp în momentul, când stăm în fața marelui probleme, de a împăca divergențele între Cor'ona și națiune... d'nsul reproșeză unui mare partid, care a dat probe de maturitate politică, lu'and asupra-și soluțiunea chestiunilor pendente cu menținerea principiilor sale — că și-a sacrificat principiile ba încă unul dintre d-nii deputați, nu sciu d-l Maniu, ori d-l Vlad a declarat că acesta este un flasco al suveranității poporului. A reproșat acestui partid că nu cere destulă garanție pentru constituțiune. Întreb ore într'o situație atăt de gravă, nu însemneză acēsta un rol de agent provocator?..

Mi-ați imputat de repetite ori domnilor deputați, că nu vr'eu să vă recunosc ca partid politic. Să mă iertați eu n'am făcut-o acēsta, deorece să sciti că eu preferez principiul »Cogito, ergo sum« și căt timp sunteți 25 inși, regret, d'ur n'am putut d'ice că nu vă recunosc, ca partid existent. (*Ilaritate*). Cu toate acestea; să nu-mi luați în nume de r'eu, că am întrebunțat erpresiunea, că nu vă cunosc programul politic, deorece am să vă dovedesc că nici dv. nu-l cunosc'ți (*Viuă ilaritate. Sgomot*

pe băncile naționalităților. S'auđim! S'auđim!)

Mihail Polit: T'otă Europa îl cunosc'ce numai dv. nu-l cunosc'ceți. (*Președintele sună. Vocî în st'anga: Dați-i apă lui mos Polit!*)

Al. Wekerle, ministrul președinte: Cum-că programul d-lor deputați este atăt de șubred, a spus-o chiar d-l Maniu. El a accentuat adecă, că partea cea mai esențială a programului lor, punctul I al aceleuia, postulatul uniunii Ardealului — mi se pare că sub acēsta a înțeles disuniunea — nu l'au luat de astă dată în program. Și n'au mai luat nici punctul, ca să p'otă funcționa ca corporațiuni politice și individi.

Așa d'ur au în programul lor părți, pe cari doresc să le realizeze și altele rezervate, cari să vede așteptă să fie realizate mai târziu. Un partid politic însă când intră în acțiune nu se p'otă referi la programul din 1895 și din 1899 și nu mai sciu la ce programe r'esețe, ci trebuie să arate între marginile certitudinii, ce și cum dorește și prin ce mijloce?

Șovăiala acēsta este greșala d-lor deputați, anume că în discursurile lor nu-și lămuresc programul. Nu mă îndoiesc că în discursurile lor ei rămân pe terenul patriotismului, ei vorbesc tot de frățietate d'ur ore acest program incert, cum îl explică aderenții lor la periferii? (*Sgomot în st'anga și centru*). Nu trag la îndoială patriotismul și intențiunile d-lor deputați, d'ur priviți ce se întâmplă la periferii! D'ur aveți o serie într'egă de d'iare, față cu cari procurorii regesci d'ilnic își bate capul, ore să pornescă contra lor proces de presă?

O voce (pe băncile naționaliștilor): Procurorii vr'eu să-și câștige merite!

Wekerle: Nu vr'eu să-și câștige merite. D'ur cetiți acele d'iare și viți ved'că tot mereu se scrie în ele: »Los von Rom« și »Los von Ungarn«.

Hodzsa: V'ă rog să citați.

Wekerle întrebă, care este programul social al naționaliștilor, căci multe imputări a ađit, d'ur t'ote sunt nejustificate, ca și cele referitoare la alegeri. Noi ne-am dat silința să fie alegeri curate.

...Wekerle sustine că din contră naționalitățile au terorizat... La chestia culturală voiți reveni, d'ur pe terenul economic nimeni n'a făcut vr'odată deosebire între Maghiari și Nemaghiari...

Domni deputați pun chestiunea, par că ar fi o diferență între statul național și statul de drept.

Vaida: Banffy pune așa chestiunea.

Wekerle: Banffy încă recunoșce statul de drept, d'ur vr'e să-l realizeze gradat.

Eu p'otă sunt în divergență cu d-l Banffy, d'ur eu nu admit că cele două noțiuni ar fi contrare, precum nu admit că ar fi divergență între statul național și între liberalism. Liberalismul nu însemneză că totul e permis... Între noi e deosebirea, că noi suntem o națiune cu trecut istoric și cu dezvoltare pe temeiul de drept istoric. Pe acēsta basă istorică vrem să realizăm t'ote ideile moderne ale timpului. Nu recunoscem însă definițiile necunoscute, cum e cea despre »drepturile naturale«.

Nu putem recunoșce mai departe că basa și dezvoltarea acestei națiuni să se reguleze prin relațiuni etnografice, și nu putem recunoșce în fine, postulatele teritoriale cu caracter național, ori corpuri deosebite de naționalitate și rasă.

Ministrul președinte spune mai departe că nimeni nu vr'e să asupr'escă limba naționalităților chiar și Banffy vr'e numai at'ata, ca naționalitățile să învețe și unguresce.

* * *

În ședința de la 12 Iulie s'a prezentat propunerea deputatului Bizony referitor la prelungirea cu o oră a desbaterilor pe timpul desbaterii bugetului. După ce t'rea, subscrierea și sigilarea adresei de r'espuns la mesajul tronului, s'a luat în desbatere *acordul financiar cu Croația*. Expunerile referentului *Ratkay* au fost primite cu aclamațiuni și proiectul adoptat fără nici o observație. Camera a adoptat apoi socotelile pe anul 1905 și a numit membrii în comisuniile vacante. La sfîrșit deputatul *Marjay* a adresat o interpelație în afacerea concentrării rezerviștilor de honveđi în timpul secerișului. Interpelația era adresată ministrului de honveđi *Iekel-falussy* și ministrului președinte *Wekerle*. Acest din urmă a r'espuns și în numele colegului său, arăt'and motivele de forță majoră a concentrării rezerviștilor de hon-

D-l Makray ađind odată cânt'and în salonul meu din Rigoletto i-a d'is: d-ta c'antă așa frumos partia acēsta, cum rar am ađit dela altul. Er Makray este o capacitate musicală recunoscută astăđi. În marea Germanie, chiar în Italia e apreciat unde Sonzogno este editorul său.

D-l Corfescu a cântat două bucăți și de Makray, »Cei doi Grenadiri« și »Er ist gekommen«.

Musica grenadirilor lui Makray e frumoasă și mai logic compusă decăt a lui Schuhmann. În căt timp grenadirii lui Schuhmann o sfîrșesc cu *aria Marseillesei*, cuvintele însă sunt apoteosa pentru *imp'erial*, la Makray ei întoneză un imn marțial, care pare a da și morților puterea reînvierii. Lumea însă se dedase cu motivul din Marseillesa pentru-că e plăcută ađului și însufieșce mulțimea. Marseillesa însă este imn republican, nu monarhic.

Nimeni nu se închină mai mult geniului lui Schuhmann ca mine, d'ur entuziasmul grenadirilor pentru împ'erat sună ca un anachronism pe aria Marseillesei.

Piesa »Er ist gekommen« este o plăsmuire curat clasică căci d-l Makray (deși Maghiar) cultivă și compune musica germană. Er d-l Corfescu a scos la ivelă t'otă pasiunea neastîmp'rată ce zace în acēsta compoziție.

dul în Viena și nu s'a nemțit în sentimente. Brahms a transcris »Ungarische T'anze« fără să fi păcătuit contra firei germane.

Și Corfescu c'antă în t'ote limbile. În Sofia a cântat bulgăresce, rusesce. În Serbia s'erbescce. Am cetit recensuniile înălțătoare. Arta e terrenul neutral pe care se întâlnesc și dușmanii în t'otă cinstea. Franța ură tot ce e german după resbelul din 70. Și Franța m'and'ă, totuși deschide porțile sale celui mai mare German, piesele lui Wagner se d'adură în Paris și în concertele Padeloup.

Sigur că nu se p'otă face paralelă între creațiunile unui titan ca Wagner și între nise simple c'antece maghiare, d'ur tocmai de aceea, ceste din urmă sunt mai inofensive. Ungurii rămân uimiți de frumseța c'antececelor romănesci și le biséză.

C'antecele populare din lumea t'otă a un isvor comun — sufletul. Decî când ni-se dă ocazie să ascultăm un astfel de c'antec popular — fie chiar a unui popor cu care am sta pe picior de c'ertă — ascultăm cu plăcere accentele duioase, e ca un fel de armistițiu moral, spontan, deși nu mult trăitor, rămănea totuși un moment etic.

Lucreția de Costa-Nicoară.

și, concentrare făcută în număr mai redus și exprimându-și speranța, că guvernul va fi în poziție a da orecarî despăburii persoanelor atinse prin acea măsură. Răspunsul s'a luat la cunoștință și ședința s'a închis la ora 1. p. m.

Din Budapesta se depeșeză diarului *W. Allg. Ztg* următoarele cu data de 12 Iulie: »Poimâne se începe desbaterea bugetului. Ședințele camerei vor dura de la orele 10 până la 3 ore p. m. Se svonesce la desbaterea bugetului va ține timp mai îndelungat, deoarece numeroși membri ai partidului independist vor lua cuvântul la bugetul ministeriului de justiție în urma răspunsului, ce l'a dat ministrul *Polonyi* în chestia libertății de presă.

»In ce privește naționalitățile, un reprezentant al acestora, *Dr. Maniu* a avut o convorbire erî cu președintele partidului independist, *Francisc Koșuth*.

»Fr. Kossuth a oferit naționalităților mai multe locuri de membri în comisiuni la observarea însă, că calitatea de membri nu li se va da ca reprezentanți ai partidului naționalist, ci numai individual.

»Reprezentantul naționalităților a răspuns, că nu poate primi acest ofert de cât în casul, *dacă Kossuth va declara, că primesce și considere pe naționaliști ca pe un partid.*

»Deoarece Kossuth n'a vrut să dea această acastă declarație, deputații naționaliști au enunțat erî, că n'au nici un motiv de a renunța la tactica lor de până acum, așa că e de așteptat că toți naționaliștii vor lua parte la desbaterea bugetului.

In ședința dela 13 Iulie membrii din diferitele comisiuni au depus jurământul, apoi Camera a primit în a treia cetire proiectul acordului financiar cu Croația.

După aceea camera a acceptat referatul deputatului *Mérey* prezentat în numele comisiunii quotei. Apoi a primit proiectul despre inarticularea convenției comerciale cu Elveția (raportor *Hoitsy*).

După cum se depeșeză din Budapesta, guvernul n'are de gânda prezenta proiectul despre prelungirea indemnității până în momentul, când starea de *exlex* ar fi iminentă. Propunerea lui *Bizony* referitoare la prelungirea ședințelor a fost adoptată prin simplă votare.

Desbaterea bugetului care se începe astăzi, Sâmbătă, după o telegramă sosită din Budapesta se speră, că se va termina în curând. Se svonesce că deputații naționaliști n'au de gând să facă obstrucție, ci vor lua cuvântul numai deputații *T. Mihalî* și *N. Oncu*.

SCIRILE DILEI.

— 14 Iulie n.

Impărătesa Eugenia în Ischl. Mercuri a sosit în Ischl împărătesa Eugenia văduva împăratului Napoleon III al Franței, pentru a visita pe Majestatea Sa Monarchul nostru. În cursul zilei de Joi, Maj. Sa a vizitat pe împărătesa Eugenia și a făcut cu dâna o preumblare mai lungă în trăsura. Impărătesa Eugenia e în etate de 80 de ani.

O crimă politică, în legătură cu chestiunea grecă, s'a săvârșit — scrie »Voinea Națională« — Vineri în București. Tânărul macedonean *Nicola Micu*, nepot al milionarului *Stelide*, care a fost captat de agenți greci la Atena, a ucis cu un foc de revolver pe grecul *Paraschide*, legatarul universal al averii lui *Stelide* și agent al societăților grecescî în țară. Crima s'a comis la cafeneaua *Bristol* din Boulevardul *Academiilor*. *Nicola Micu* s'a predat singur autorităților.

Oșteri ruși în București. Sâmbătă dimineața delegația regimentului rus *Volgda* a vizitat casarmele din București și tabăra dela *Cotroceni*. După amiază delegația a vizitat expoziția și cu deosebire pavilionul regal, pavilionul armatei, casa dela *Poradim* și pavilionul artelor. La orele 8 s'era dat la pavilionul regal un banchet în cinstea delegației prezidat de d. general *Culcer*. Joi la amiază delegația a vizitat din nou expoziția. Intre orele 5

și 7 s'a făcut în parcul grădinei *Oteteleșianu*, din dosul cercului militar, o recepțiune militară la care au luat parte foarte mulți ofițeri din garnisona București. Ofițerii ruși au convorbit cu toți ofițerii prezenți. La orele 7 și jum. s'era, membrii cercului militar au dat un banchet în onoarea ofițerilor ruși. În tot timpul mesei a domnit cea mai mare însuflețire. După banchet la orele 9 s'era, delegația rusă a plecat din nou să viziteze expoziția. Erî dimineața la orele 7 și 20, delegația a plecat la Constanța.

Luni dimineața, regele *Carol* a primit în audiență delegația regimentului, care i-a oferit în numele corpului ofițeresc o sabie lucrată artistic, a cărei lamă datează din timpurile cruciaților. La orele 1 p. m. a avut loc la castel ospățul de gală.

Secția de gimnastică a »Reuniunii de gimnastică și cântări« din Brașov, a luat în timpul din urmă un avânt îmbucurător, grație interesului, ce-l depune d-l profesor de gimnastică *Petru Roșca*. La stăruințele d-lui *Petru Popoviciu* membru al reuniunii s'a înființat în timpul din urmă și un despărțământ pentru cultivarea sportului »foot ball«, care ține exercițiului regulat. Pentru a onora pe d-l profesor *P. Roșca*, membrii societății de gimnastică i-au oferit cu prilegiul zilei sale onomastice o prețioasă tabatieră de argint cu monogramul său și cu inscripția gravată: »Secția de gimnastică a »R. d. G. și C.« — Spre aducere aminte. — Brașov 29 Iunie v. 1906.«

În s'era de Sf. Petru s'a dat la restaurantul »Impăratul Romanilor« o cină comună, la care au participat membrii societății de gimnastică în frunte cu președintele, p'ar. *Dr. V. Saftu*, la care au fost invitați și alți prieteni. Amfitrionii au fost domnii *P. Popovici* și *P. Roșca*. Președintele a relevat în cuvinte căldurose într'un toast meritele celor doi promovători ai gimnasticeii. Societatea a petrecut în perfectă armonie până târziu.

Festivalul coral din București. Diarul »Dimineața« anunță, că în ziua de 26 August v. vor sosi la București din Ungaria și Bucovina 20 de reuniuni române de cântări cu 1300 cântăreți. Aceștia împreună cu alte 6 societăți din România vor da concerte în arenele române în zilele de 27, 28 și 29 August st. v.

Dela reuniunea de cântări. Viitorea repetiție a reuniunii române de cântări din Brașov se va ține *Marti* 17 Iulie n.

Stipendii. Din fondurile arhidiecesei gr. or. rom. se vor acorda următoarele 4 burse pentru tineri români gr. or. Din fondul *Moga* o bursă de 1000 cor. pentru tineri, cari studiază la universitate, er pentru elevi ai școlilor sacundare din fundațiunea *Colegea* un stipendiu de 120 cor. din fundațiunea *Francisc Iosif* un stipendiu de 120 cor. și din fundațiunea *Peovicu* un stipendiu de 100 cor. Cererile împreună cu documentele în original (carte de botez, testimoniu școlar, testimoniu de paupertate și eventual alte documente) au să fie înaintate la consistoriul arhidieceșan până la 1 August a. c. v.

D-l Z. Bârsan la Făgăraș. În programul reprezentațiunii teatrale, pe care o aranjează mâne, Duminecă s'era în Făgăraș artistul nostru dramatic, d-l *Zaharie Bârsan*, sunt luate următoarele piese: 1) Sacrificiul, 2) Declamație și 3) Furtuna casnică, comedie într'un act. După teatru urmază petrecere cu joc.

O nouă orchestră în Sinaia. La inițiativa ministrului român al instrucțiunii s'a constituit sub direcțiunea d-lui *Dim. Dinicu* o orchestră compusă din cei mai de seamă artiști, cari au cântat în orchestra Teatrului Național. Orchestra va concerta în Sinaia zilnic în timpul dela 1 Iulie v. până la 10 August v., când probabil se va duce la Constanța.

Excursioniștii maghiari la București. Cei 200 de excursioniști maghiari, cari au plecat la 7 Iulie din Brașov la expoziția din București, după cum scriu foile din localitate, au avut parte de o primire foarte cordială. Dările de seamă se jeluiesc însă amarnic contra aranjatorilor, cari n'au pregătit lucrurile cum se cade și la Predeal li-s'au făcut multe dificultăți de cătră căpitanul poliției de graniță ungare. Se dice între altele, că acel căpitan a vorbit cu excursioniștii în ton aspru, ca cu »nisce robi«, ceea ce însă de sigur este o exagerare a vr'unui potentat provincial deprins numai să poruncă, er de ascultat să nu asculte nici de lege, nici de regulamente. Cu atât mai politicoasă a fost purtarea autorităților românescî.

Excursioniștii s'au oprit și în Sinaia,

unde cu tôte că curtea regală se află acolo, li-s'a dat voie a visita castelul *Peleş* și »*Pelișorul*«.

La gara din București excursioniștii au fost primiți de societățile maghiare din București, precum și de un delegat al comisariatului expoziției. A doua zi la expoziție, au fost primiți de comisarul general *Dr. Istrati*, care a rostit și o vorbire, răspundând oratorului maghiar *Dr. Kardos Samu* din *Dobrițin*. Musica militară a cântat în fața pavilionului ungar diferite cântece maghiare. Cântându-se marșul lui *Rakoczy*, unul dintre musicanți vădând însuflețirea Ungurilor, s'a întors și salutând milităresce, a țis în limba maghiară: »Domnilor și eu sunt Sécuii. — Părinții mei au venit aici înainte cu 23 ani. Suntem 5 frați, d'er părinții numai cu mine pot vorbi unguresce. Eu cânt la musica militară și pentru asta mi-se plătesce cu 10 bani mai mult pe zi.« — La aceste cuvinte — scrie »*Br. L.*« — un entusiast patriot a făcut chetă cu pălăria și într'o jumătate de oră a strins 100 lei, care sumă a predat'o musicanților, cari au mulțumit aclamând.

Dacă cele de mai sus sunt adevărate, musicantul s'ecuii a procedat încorect dând privilegiu a se face o chetă pentru musica militară, ceea ce nu este compatibil cu demnitatea unui soldat.

O serbare militară. Astăzi a avut loc în Oraștie desvălirea unui monument ridicat în curtea casarmei regimentului de infanterie 64 în amintirea soldaților regimentului, cari s'au distins și au murit morțe de eroi în lupta dela *Biskupitz* (la 1866). Se știe că regimentul de inf. 64 e compus în majoritate covârșitoare din flăcăi români. Dintre veteranii, cari au luat parte la această luptă, mai trăiesc în Oraștie *Români George Brașai*, măestru măsar, *Vasile Opușan zugrav* și *Ioan Grozav econom*; cari au fost în deosebi invitați să se înfățișeze la această serbare.

Distrugerea lăcustelor în delta Dunărei. *D. C. Mantu*, inspector zootehnic, a raportat ministrului domeniilor, că lăcustele din delta Dunărei, cari amenințau serios agricultura, au fost aproape complet distruse.

Buffalo Bill a sosit astăzi la Brașov și a și ținut deja prima reprezentație la orele 2 p. m. Marele stabiliment nu este construit pe livadia lui *Trausch*, ci pe locul, unde se ține târgul de vite, la obor. Reprezentația de ați după amiază a fost splendidă. Au luat parte vre-o 6000 persoane.

Recensământul cânilor. Proprietarii de câni din Brașov sunt invitați a ridica până la 25 Iulie dela percepția orașului côlele menite pentru recensământul cânilor. Cine nu-si anunță cănele în timp de 3 zile se pedepsește cu amendă de 1—100 corone, eventual cu arest.

Avis amatorilor de fotografie. Aparate de fotografie pentru salon și voiaj recunoscute ca escelente, aparate moment portative neîntrecute precum și tôte articolele necesare la fotografie, se capătă la firma *A. Moll k. u. k. Hof-lieferant*, Wien I. *Tuchlauben 9*. Manufactura fotografică fondată 1854. La cerere se trimite catalog ilustrat cu prețuri.

Din public.

»Transilvania.«

Reproducem după *Amicul asigurărilor »Versicherungsfreund«*, organ pentru asigurări și economie în Viena Nr. 13 al anului curent (XXXIII an dela apariție) următoarea notiță despre anul de gestiune 1905 a »Transilvaniei«, bancă de asigurare în Sibiu. Acest institut având în frunte o conducere, pe cât de probată, pe atât de conștientă, au prestat în anul de gestiune, despre care și-au dat seamă, lucruri demne de relevat.

Silințele de a se degaja după puțină de asigurări contra focului cu risic, și a săvârși alegerea stocului de asigurări contra focului au fost încoronate de cel mai bun succes.

Pe când »Transilvania« a suferit încă a. tr. sub o constelație de pagubi anormale — o urmare a întinderii asigurărilor contra focului și în Ungaria de sus — în privința această este de constatat o ameliorare, de ore-ce suma plăților indemnității este mult mai mică ca a anului espirat, și asigurările viagere arată un progres îmbucurător.

Procedarea circumspectă a direcțiunii de acum merită tôte recunoștința, că i-au succes a elimina mai cu totul afacerile din Ungaria de sus — unde unele co-

mitate erau vestite din cauza punerii de foc, și în Transilvania se ameliorase calitativ stocul asigurărilor de foc. Apropiindu-se sezonul institutului asigurări de bucate recomandăm institutul nostru indigen foarte preferat în Transilvania on. public, care asigură din oraș și dela sate.

Institutul de asigurare »Transilvania«, care esistă de 38 ani, nu lucrăză ca institutele pe acții, având de scop numai dividende mari, de aceea și premiile atât pentru asigurări de foc și asigurări viagere sunt foarte moderate. Sunt foarte avantajoase asigurările cheltueelor de înmormântare oferind și celor cari nu sunt așa bine situați ocașie de a îngriji pentru familie.

Agentura principală a »Transilvaniei« în Brașov, agent principal d-l *Heinrich Herman*, se află în strada *Michael Weiss* Nr. 24, unde se pot încheia orî și cari asigurări. Afară de aceea are Transilvania în fie-care comună din țera Bârsei o agentură unde fie-cine se pôte adresa cu încredere.

Bibliografie.

— Romanul »*Robia Banului*« de *Sofia Nadejde* a apărut în o nouă ediție și se află la tipografia și librăria *A. Mureșianu* în preț de 2 Lei plus 30 bani porto.

ULTIME SCIRI.

Paris, 14 Iulie. În camera deputaților ministrul războiului a depus erî cele două proiecte de legi pentru reintegrarea lui *Dreyfus* în armată în gradul de șef de escadron și a colonelului *Piquart* cu gradul de general, trecându-se acești doi ofițeri pe tabloul legiunei de onore.

Paris, 14 Iulie. Într'ega pressă se ocupă cu hotărîrea Curței de casație, prin care fû achitat *Dreyfus*. Diarele naționale și conservatoare declară, că hotărîrea este un act de violență politică și un atentat la demnitatea tribunalelor militare constituind victoria răsvărătorilor. Diarele socialiste și radicale spun, că hotărîrea Curței de casație însemnăză triumful adevărului și dreptății. Autoritatea tribunalelor militare este, în urma acestei hotărîri, distrusă.

Londra, 14 Iulie. În cercurile revoluționare rusescî din Geneva se afirmă, că cel care a atentat la viața lui *Ciuknin*, este unul dintre marinarii de pe »*Potemkin*«, care a răsunat astfel pe camarazii săi, cari s'au predat la Constanța lui *Ciuknin*. Se știe că acești nenorociți au fost maltratați în mod neomenos de *Ciuknin* și în cele din urmă au fost esecutați din ordinul lui. Atentatorul ar fi chiar unul dintre foștii șefi ai rebeliunii de pe »*Potemkin*«.

Moscva, 14 Iulie. Pe crucișătoarele »*Briezina* și »*Panteleimon*« a izbucnit rebeliunea. Echipagele ambelor vase refuză supunerea. La *Sevastopol* iritația e mare.

Petersburg, 14 Iulie. Erî, în strada *ligowkn*, s'au produs mari escese. Mulțimea manifestând a împiedecat circulațiunea pe acea stradă, a atacat trăsurile administrațiunii monopolului alcoolului, golind sticle, răsturnând trăsurile monopolului. Poliția și cazacii au fost primiți cu pietre. Cazacii au gonit mulțimea cu lovituri de canuri. Liniștea n'a fost restabilită decât târziu s'era. Șeful poliției, căți-va ofițeri de poliție și poliștii au fost răniți cu lovituri de pietre.

Domnii abonați, cari pe ziua de 1 Iulie v. nu și-au reînnoit încă abonamentul, să binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă expedarea diarului.

Administrațiunea
»Gazetei Transilvaniei«.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Corsete

cele mai bune și moderne
la *B. Goldstein*, Brașov strada *Vămei* 21.

Atențiune.

Am onórea a aduce la cunos-
cinta On. public, că
curăț și reparez
Oglinzi carbe
cu pete séu defecte, le fac ca și
nouă. In Brașov se nu neglijeze
nimeni de a-și repara oglinzi de-
fectuoase.

Balaban Leo,
Brașov, Strada neárá nr. 47.

Strámutare de locuintă.

Vád. PRISKA JENŐ-né moasă
diplomatá, și-au strámutat lo-
cuinta, din Strada Sf. Ioan nr.
17, în Strada Hirscher nr. 28.
2-5.2460.

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai
indelungat séu lunare.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai decă fie-care cutiá este provădută cu marca de
apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecúire durabilá al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutăți-
lor celor mai cerbicioase la stomac și pánțele, in contra cárcelilor și acrelei la stomac, con-
stipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sánge, haemoroidelor și a celor mai
diferite bóte femeesci a luat acest medicament de casá o răspándire, ce creșce mereu de
mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2. — Falsificațiile se vor
urmări pe cale judecătórescá.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacá fie-care sticlá este provădută cu marca
de scúțire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este fórté bine cunos-
cutá ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), aliná
durerile de șoldiná și reumatism și a altor urmări de recólá. —

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Sápun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sápun de copii și Dame, fabricat dupá metódu cel mai nou, pentru cultivarea
raționalá a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucáți cor. — 40 b.
Cinci bucáți cor. 1.80.

Fie-care bucátá de sápun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. —
Trimiterea principalá prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9
c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciá se efectueázá dílnic prin rambursá postalá —
La deposite sé se cérá anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apá-
rare a lui A. MOLL.
Deposite in Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la
D. Eremias Nepoși.

Pentru morburí de stomac!

Celor ce prin recólá, ínubire, mánzári greu de mistuit, ferbințeli,
prea reci, séu viață neregulatá și'au tras un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cárcel, dureri, mistuire rea,
se recomandá un mijloc bun de casá, probat de mai multí ani cu efect bun
Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și
vindecátóre cu vin bun, întáresce stomacul și organismul de
mistuire al omului. Vinul de burueni deláturá mistuirea rea, și
ajutá la formarea de sánge sánátos.

Folosirea vinului de burueni deláturá morburile de stomac deja la
inceput. De aceea sá se folosescá de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap,
rágáialá, grétá, slábiciúne, vomare, dispáre adese-ori dupá folosirea a câteva
sticle de vin de burueni.

Constipația și urmárite ca: neastimpér, colicá, bátaie de inimá,
insomniá, congestiune la ficat, spliná, hemoroide, se
deláturá intr-túitánd vinul de burueni. Asémenea curátá diu stomac materii
stricacióse prin esírea ușórá la scaun.

Slábiciúnea, paliditatea feței, anemia, debilitatea

provin adeseori din mistuire rea și din dispoziție lólnávicióșá a ficatului.
Persóne carí pátimeșce de lina de apetit, nervositáte, durere de cap, insom-
nie, tángeșce cu încetul Vinul de burueni dá impuls puterii de viață,
Vinul de burueni excitá apetitul, ajutá mistuirea și hránescce, mișcá
prefacerea substanțelor, aliná nervii excitáti și produce vioiciúne de viață.

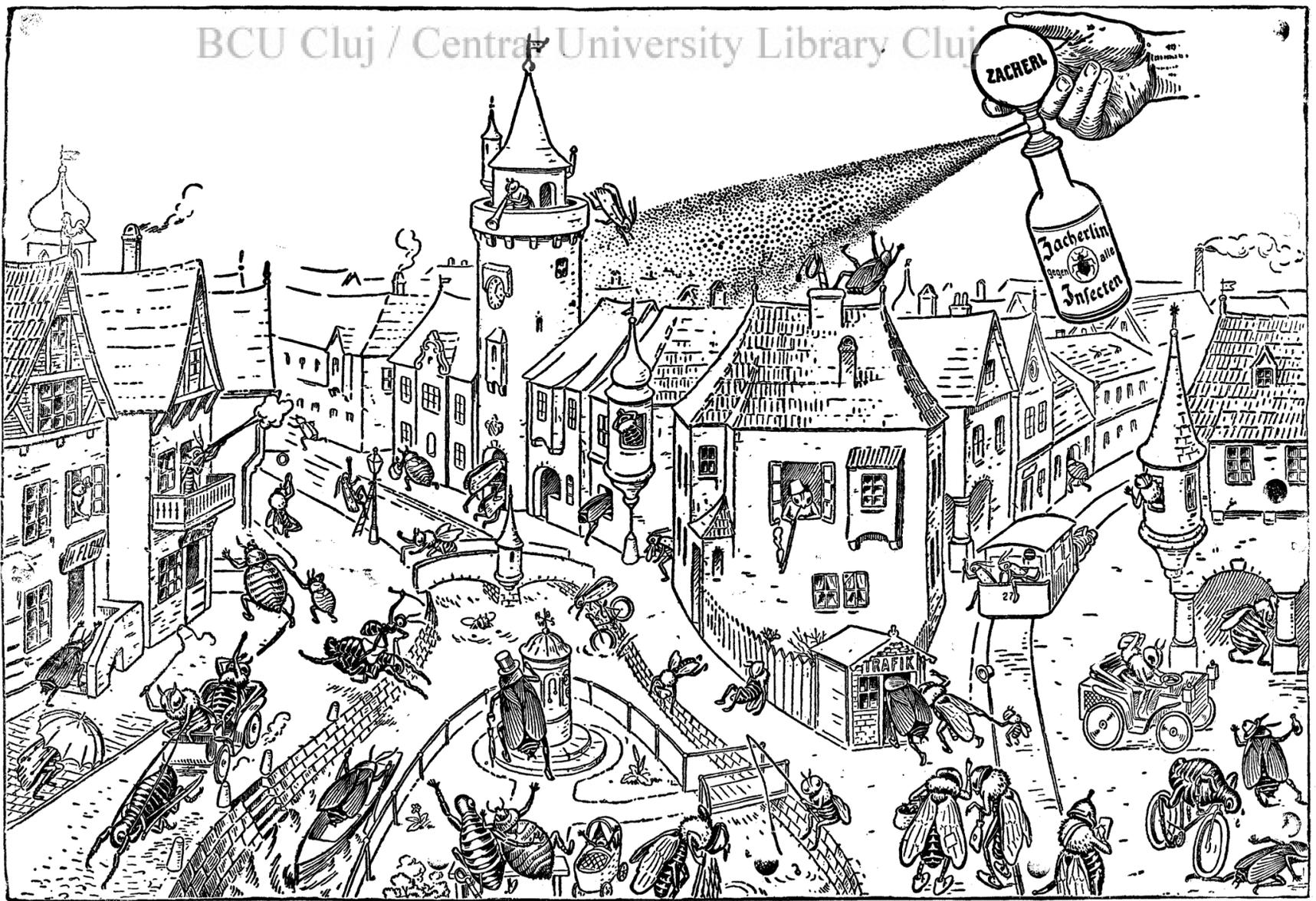
Múltíme de scrisóri de multúmiré confirámá acestea.

Vin de burueni se capetá in sticle á 3 cor. și 4 cor.
in farmaciile diu: Brașov, Sácele, Cristian, Réșnov, Codlea, Tințári, Helchiu, Bod,
Feldióra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Papolcz, Zágon, Kovászna, Beresnyó,
Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N-Baczon Zsombor, Darocz,
Homorod, Kóhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholcz,
Szásztjukos, Bethlen, Sárkány, Almásmezó, Zernest, Tórcsvár, Vajdarecse, Voila, N-
Sink, Aind, Panteicu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și in tóte
farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țérite stréine. — Farmaciile din
Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul pázitor“,
Ferdinand Jekelius la „Speránța“. — Trimite séu mai multe sticle cu prețurile originale
in ori și ce localitate din Austro Ungaria.

— Sė se ferescá de imitație. —

Cereți anume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus diu vin malaga 4500,
spirt de vin 1000, Glicerín 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragt 1500, sirop de círeșe
3200, fincen, anason, rádácina helen, rádáciní americane, rádáciní de inzian, rádáciní
calmusa a. 100. Aceste párti constitutive sé se amestece.

Décá deresci „Zacherlin“ de cel renumit,
Nu-l cumpéra in hártie inválit.
In sticle se vinde cel „veritabil“,
Cu drept de marcá, și-i admirabil.

Ce-ti vine di și nópte într'ajutor
Și te feresce de plaga insectelor.
Ca sé te convingi mai pe deplin
Cautá dupá placatul lui Zacherlin.